

KONTAKTY PRO POPTÁNÍ KONKRÉTNÍCH ZAKÁZEK:**Ing. Martin Varga**

Česká republika: Čechy

Tiskařská 10/257

108 00 Praha 10 - Malešice

tel.: +420 731 544 924

email: martin.varga@dek-cz.com**Ing. Pavel Šuster**

Česká republika: Morava

Tovární 915/40

779 00 Olomouc

tel.: +420 739 588 476

email: pavel.suster@dek-cz.com**PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY (PRŮKAZ ENB)**

Průkaz energetické náročnosti budovy – dále jen „průkaz ENB“ = hodnotící dokument. Posuzuje úroveň stávajícího energetického hospodářství objektu a na základě toho zatřídí tento dokument objekt na stupnici A až G energetické náročnosti. Průkaz objekt hodnotí z hlediska potřeby všech energií, tedy nejen potřeby energie na vytápění, ale i z hlediska potřeby energie na ohřev teplé vody, potřeby energie na vzduchotechnická zařízení a klimatizaci (pokud je instalováno), i z hlediska potřeby energie na umělé osvětlení.

Proč průkaz ENB?

Důvodem je snižování energetické náročnosti budov a emisí CO₂. Sektor budov se na spotřebě primárních energetických zdrojů podílí nemalým procentem a proto je kladen důraz na snižování tohoto podílu. Jako prostředek k dosažení těchto cílů je hodnocení staveb z pohledu potřeby energie a stanovení požadavku na ně. Tak jako známe energetické štítky u domácích spotřebičů, bude nyní takto označena každá budova. Energetická náročnost objektu je také přímo spojena s provozními náklady a tak tento průkaz, resp. energetická náročnost objektu bude hrát i důležitou roli při oceňování budovy na trhu ať už v případě prodeje, koupě nebo pronájmu.

Jaké informace získáme z průkazu ENB?

Vlastník budovy získá několika stránkový dokument o hodnocení budovy. Forma průkazu je dána vyhláškou Ministerstva průmyslu a obchodu č. 148/2007 Sb. O energetické náročnosti budov. Většinou každého pak zajímá jeho výsledná část, což nazveme grafickým vyjádřením energetické náročnosti budovy:

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY						
			Hodnocení budovy			
			stávající stav	po realizaci doporučení		
Celková podlahová plocha:			0 m ²			
kWh/(m ² .rok)	VELMI USPORNA		kWh/m ²	trisa EN	kWh/m ²	trisa EN
0	A					
42	B					
43	B					
82	C					
83	C					
120	C					
121	D					
162	D					
163	E					
205	E					
206	F					
245	F					
>245	G					
MIMORÁDNĚ NEHOSPODARNÁ						
Měrná vypočtená roční spotřeba energie v kWh/m ² .rok			-		-	
Celková vypočtená roční dodaná energie v GJ			0,00		-	
Podíl dodané energie připadající na:						
Vytápění a větrání	Chlazení	Mech. větrání	Teplá voda	Osvětlení	Celkem	
0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0%	
Doba platnosti průkazu			není stanoveno			
Průkaz vypracoval			Není uvedeno jméno zpracovatele EP			
			Osvědčení č.:		Není	

Nalezneme zde stupnici energetické náročnosti objektu A až G a ukazatel, do jaké třídy ve stupnici hodnocený objekt spadá. Minimální požadavek na novou a rekonstruovanou budovu je stanoven horní hranici třídy C. To znamená, že každý nový projekt budovy nebo nová a nově rekonstruovaná budova musí spadat maximálně do třídy C. Výjimku tvoří různé speciální budovy, popř. provozy nebo např. památkově chráněné objekty. Dole pod grafickou stupnicí najdeme i podíl potřeby energie na celkové potřebě energie pro jednotlivé místa spotřeby (vytápění, ohřev teplé vody, VZT a klimatizace, umělé osvětlení). Každý průkaz je označen datem vydání a datem maximální platnosti, která je stanovena na 10 let. Průkaz potvrzuje osoba autorizovaná pro vystavování těchto průkazů (přezkoušená Ministerstvem průmyslu a obchodu).

Průkaz ENB je povinný pro:

Od 1.1.2009 je povinnost zpracování tohoto průkazu podle §6a zákona č. 406/2006 Sb. O hospodaření energií:

- Při výstavbě nových budov
- Při větších změnách dokončených budov s celkovou podlahovou plochou nad 1 000 m², které ovlivňují jejich energetickou náročnost
- Při prodeji nebo pronájmu budov nebo jejich částí v případech, kdy pro tyto budovy nastala povinnost zpracovat průkaz podle výše dvou uvedených odrážek

Provozovatelé budov využívaných pro účely školství, zdravotnictví, kultury, obchodu, sportu, ubytovacích a stravovacích služeb, zákaznických středisek odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací a veřejné správy o celkové podlahové ploše nad 1 000 m² jsou povinni umístit průkaz na veřejně přístupném místě v budově. Pro ostatní případy je vyvěšení grafického vyjádření energetického průkazu dobrovolné.

Požadavky kladené na budovu nemusí být dodrženy, pokud vlastník prokáže energetickým auditem, že to není technicky a funkčně možné nebo ekonomicky vhodné s ohledem na životnost budovy, její provozní účely nebo pokud to odporuje požadavkům zvláštního právního předpisu (např. zákon č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů).

Forma průkazu ENB a pravidla pro jeho vypracování najdete ve vyhlášce Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) č. 148/2007 Sb. O energetické náročnosti budov, která nahradila dříve platnou vyhlášku MPO č. 291/2001 Sb.

Pozn.: Vyhláška MPO č. 291/2001 Sb., která stanoví podrobnosti účinnosti užití energie při spotřebě tepla v budovách, je již od 07/2008 neplatná. Nahradila ji právě vyhláška MPO č. 148/2007 Sb.. Na základě této staré vyhlášky (č. 291/2001 Sb.) se pak vystavovaly tzv. energetické průkazy, které ovšem řešily pouze potřebu tepla na vytápění. Vzhledem k tomu, že ne u všech objektů tvoří potřeba tepla na vytápění hlavní část spotřeby celkové energie v objektu, nevypovídal tento energetický průkaz o energetickém hospodářství budovy plnohodnotně. Tento energetický průkaz dle vyhl. č. 291/2001 Sb. byl dříve vyžadován při žádosti o dotace z programu podpory bydlení PANEL. V současnosti se v takových případech již zcela jednoznačně doporučuje a je vyžadován energetický audit.

Proč má v případě projektování nových nebo rekonstruovaných budov předcházet vypracování průkazu ENB energetická studie, resp. energetický audit?

Výše jsme si vysvětlili, co je obsahem průkazu ENB a co v něm zadavatel najde. Požaduje-li projektant zpracování průkazu ENB, který se dokládá např. ke stavebnímu povolení, dostane nabídku na vystavení průkazu ENB na projektovaný stav. V případě, že však projektant již dříve nespolupracoval při tvorbě svého projektu s energetickým specialistou nebo jím sám není, může se stát, že posuzovaný projekt (budoucí budova) nebude splňovat požadavky na něj kladené. Zpracovatel průkazu ENB, se v takových případech nedobrovolně stává do role konzultanta a v koordinaci s projektantem navrhuje různá energeticky úsporná opatření pro splnění požadavku. Zejména u složitějších objektů

je těchto možných energeticky úsporných opatření mnoho včetně jejich případných kombinací, které jsou také většinou konfrontovány s požadavky investora. V takových případech je to i časově velmi náročné, což nelze v původní nabídce na vystavení průkazu ENB plně postihnout. Proto doporučujeme už ve fázi zpracovávání projektu spolupráci s energetickým specialistou tak, aby vystavení průkazu ENB na finální projekt bylo pouze formalitou vždy s pozitivním výsledkem. V případě projektů novostaveb například formou energetické studie, v případě rekonstrukcí budov ve formě energetické studie nebo energetického auditu. Typickým příkladem jsou například projekty rekonstrukcí bytových domů a následné žádosti o podporu z programu podpory bydlení PANEL, nebo projekty rekonstrukcí školských zařízení a následné žádosti o dotace ze strukturálních fondů EU pomocí Operačních programů životního prostředí.

Proč vypočtená hodnota roční energetické potřeby tepla na vytápění podle průkazu ENB nemusí přesně odpovídat skutečně naměřené spotřebě energie na vytápění při provozu budovy nebo výpočtové potřebě energie uvedené v energetickém auditu?

Niance mezi výpočtovou potřebou tepla uvedenou v energetickém auditu a v průkazu ENB je dán následující skutečností:

V energetickém auditu se pro vypracování požaduje fakturace za teplo na vytápění, tak aby se výpočtový model energetických ztrát objektu naladil (vliv užívání budovy) přesně na $\pm 5\%$ fakturačních spotřeb tepla na vytápění. Tím je pro uživatele zaručeno, že navrhovaná opatření budou ve svém výpočtovém hodnocení energetických a ekonomických přínosů maximálně odpovídat skutečnosti. Energetický audit se tedy snaží postihnout skutečné užívání objektu a závěry se co nejvíce přiblížit reálnému stavu. Naproti tomu průkaz ENB vychází sice z obdobné výpočtové metodiky, ale za předem nadefinovaných vstupních údajů užívání podle typu provozu budovy. Tyto nadefinované profily užívání slouží k tomu, aby jednotlivé budovy se stejným typem provozu se daly mezi sebou regulérně porovnat z hlediska energetické náročnosti objektu bez ohledu na to jaký vliv na výslednou spotřebu energie mají uživatelé objektu. To je principem hodnocení v průkazu ENB. Na základě těchto vstupních údajů se vypočítá energetická náročnost objektu. Výše rozdílu výpočtových potřeb se běžně může pohybovat i v řádech desítek procent. Nejméně se liší výsledky výpočtů v průkazu ENB a v energetickém auditu u bytových domů.